

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DNR-70-44(17)/11/AK

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2011 r.

DECYZJA DNR-1/51/2011

I. Na podstawie art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. c w związku z art. 11 ust. 1, art. 4 ust. 1 i 2, art. 5 ust. 1 oraz art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106, z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586) oraz § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie dodatkowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i znakowania produktów, które stwarzają zagrożenia dla konsumentów przez to, że ich wygląd wskazuje na inne niż rzeczywiste przeznaczenie (Dz. U. Nr 71, poz. 644), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa kul do kąpielii: FIZ-84 „Czekoladowe ciastko”, FIZ-86 „Pomarańcz & cynamon”, FIZ-95 „Lawenda & rumianek”, FIZ-96 „Świeża oliwka”, FIZ-123 „Kokos z granatem”, FIZ-127 „Fiołek z lawendą”, FIZ-97 „YLANG”, FIZ-50 „Róża”, FIZ-66 „Żurawina”, FIZ-134 „Róża i lilia”, wprowadzonych na polski rynek przez przedsiębiorców Sylwię Brzuskę i Jacka Brzuskę, współników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą STARA MYDLARNIA s.c. w Białych Błotach, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że produkty te, ze względu to, że są imitacjami produktów spożywczych nie są bezpieczne i:

1) w przypadku egzemplarzy kul do kąpielii: FIZ-84 „Czekoladowe ciastko”, FIZ-86 „Pomarańcz & cynamon”, FIZ-95 „Lawenda & rumianek”, FIZ-96 „Świeża oliwka”, FIZ-123 „Kokos z granatem”, FIZ-127 „Fiołek z lawendą”, FIZ-97 „YLANG”, FIZ-50 „Róża”, FIZ-66 „Żurawina”, FIZ-134 „Róża i lilia”, które nie zostały wprowadzone na rynek – zakazuje solidarnie przedsiębiorcom Sylwii Brzusce i Jackowi Brzusce, współnikom spółki cywilnej, prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą STARA

MYDLARNIA s.c. w Białych Błotach wprowadzania tych produktów na rynek i nakazuje podjęcie czynności niezbędnych do zapewnienia przestrzegania tego zakazu;

2) w przypadku egzemplarzy kul do kąpieli: FIZ-84 „Czekoladowe ciastko”, FIZ-86 „Pomarańcz & cynamon”, FIZ-95 „Lawenda & rumianek”, FIZ-96 „Świeża oliwka”, FIZ-123 „Kokos z granatem”, FIZ-127 „Fiołek z lawendą”, FIZ-97 „YLANG”, FIZ-50 „Róża”, FIZ-66 „Żurawina”, FIZ-134 „Róża i lilia” wprowadzonych na rynek – nakazuje solidarnie przedsiębiorcom ostrzeżenie konsumentów o zagrożeniu stwarzanym przez te produkty, w formie ogłoszenia o wielkości min. 7/7 cm o treści: „Sylwia Brzuska i Jacek Brzuska, wspólnicy spółki cywilnej, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą STARA MYDLARNIA s.c. w Białych Błotach, przy ul. Barwinkowej 27, 85-005 Białe Błota, informują, iż kule do kąpieli: FIZ-84 „Czekoladowe ciastko”, FIZ-86 „Pomarańcz & cynamon”, FIZ-95 „Lawenda & rumianek”, FIZ-96 „Świeża oliwka”, FIZ-123 „Kokos z granatem”, FIZ-127 „Fiołek z lawendą”, FIZ-97 „YLANG”, FIZ-50 „Róża”, FIZ-66 „Żurawina”, FIZ-134 „Róża i lilia” nie spełniają ogólnych wymagań bezpieczeństwa ze względu na to, że stanowią imitacje środków spożywczych, których próba konsumpcji może powodować zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi, co narusza wymagania określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie dodatkowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i znakowania produktów, które stwarzają zagrożenie dla konsumentów przez to, że ich wygląd wskazuje na inne niż rzeczywiste przeznaczenie (Dz. U. Nr 71, poz. 644). Próba konsumpcji produktów stwarza ryzyko podrażnienia układu pokarmowego, zatrucia, wystąpienia reakcji alergicznych lub zaburzeń ogólnoustrojowych”. Powyższe ogłoszenie powinno zostać zamieszczone w trzech dziennikach (gazetach) o zasięgu ogólnopolskim w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja stanie się ostateczna.

II. Na podstawie art. 24 ust. 12 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106, z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązuje przedsiębiorców Sylwię Brzuskę i Jacka Brzuskę, wspólników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą STARA MYDLARNIA s.c. w Białych Błotach do przekazania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dowodów wykonania

decyzji – w zakresie pkt I.1 w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja stanie się ostateczna, a w zakresie pkt I.2 – kopie ogłoszeń należy przekazać Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia ostatniej publikacji.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 22 marca 2011 r. Kujawsko – Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: „Prezes UOKiK”) protokół wraz z aktami kontroli dotyczącymi kul do kąpiel: FIZ-84 „Czekoladowe ciastko”, FIZ-86 „Pomarańcz & cynamon”, FIZ-95 „Lawenda & rumianek”, FIZ-96 „Świeża oliwka”, FIZ-123 „Kokos z granatem”, FIZ-127 „Fiołek z lawendą”, FIZ-97 „YLANG”, FIZ-50 „Róża”, FIZ-66 „Żurawina”, FIZ-134 „Róża i lilia” (dalej także jako: „kule do kąpiel”), wprowadzonych na polski rynek przez przedsiębiorców Sylwię Brzuskę i Jacka Brzuskę, wspólników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą STARA MYDLARNIA s.c. w Białych Błotach.

Kula do kąpiel **FIZ-84 „Czekoladowe ciastko”** to kosmetyk, który kształtem, kolorem, wielkością i wyglądem przypomina kruche ciastko o wysokości około 3 cm i średnicy podstawy około 5 cm. Produkt w kolorze jasno brązowym, po bokach karbowany, w górnej części udekorowany masą w kolorze białym przypominającą bitą śmietanę oraz elementem w kształcie serca – przypominającym ciemną czekoladę. Kula wykonana jest z kruchej masy. Istnieje możliwość oddzielenia kawałków o różnej wielkości, które łatwo (pod wpływem potarcia, ściśnięcia) ulegają sproszkowaniu. Produkt posiada intensywny, przyjemny zapach.

Kula do kąpiel **FIZ-86 „Pomarańcz & cynamon”** to kosmetyk, który kształtem, wielkością i wyglądem przypomina ciastko - babeczkę o wysokości około 3 cm i średnicy podstawy około 3,5 cm. Na wierzchu osadzono kawałki kandyzowanej skórki pomarańczowej i laski cynamonu. Powierzchnia boczna produktu została obtoczona w szafranie. Kula wykonana jest z kruchego materiału. Istnieje możliwość oddzielenia kawałków o różnej wielkości, które łatwo (pod wpływem potarcia, ściśnięcia) ulegają sproszkowaniu. Produkt posiada delikatny, przyjemny zapach pomarańczy i cynamonu.

Kula do kąpiel **FIZ-95 „Lawenda & rumianek”** to kosmetyk, który kształtem, wielkością i wyglądem przypomina ciastko - babeczkę o wysokości około 3,5 cm i średnicy

podstawy około 3,5 cm. Jest to produkt w kolorze różowym, na wierzchu udekorowany masą w kolorze białym przypominającą bitą śmietaną, kwiatkiem z miękkiej masy przypominającej cukrową w kolorze różowym oraz suszonymi kwiatami lawendy. Kula wykonana jest z kruchego materiału. Istnieje możliwość oddzielenia kawałków o różnej wielkości, które łatwo (pod wpływem potarcia, ściśnięcia) ulegają sproszkowaniu. Produkt posiada intensywny, przyjemny zapach, z dominacją lawendy.

Kula do kąpieli **FIZ-96 „Świeża oliwka”** to kosmetyk, który kształtem, wielkością i wyglądem przypomina ciastko - babeczkę o wysokości około 3 cm i średnicy podstawy około 3,5 cm. Produkt jest w kolorze jasnozielonym. W górnej części udekorowany masą w kolorze białym przypominającą bitą śmietaną oraz listkiem z miękkiej masy przypominającej cukrową w kolorze zielonym. Na wierzchu widoczny drobny błyszczący granulat. Kula wykonana jest z kruchej masy. Istnieje możliwość oddzielenia kawałków o różnej wielkości, które łatwo (pod wpływem potarcia, ściśnięcia) ulegają sproszkowaniu. Produkt posiada delikatny zapach oliwki.

Kula do kąpieli **FIZ-123 „Kokos z granatem”** to kosmetyk, który kształtem, wielkością i wyglądem przypomina ciastko - babeczkę o wysokości około 3 cm i średnicy podstawy około 3,5 cm. Produkt jest w kolorze zielonym na wierzchu udekorowany: masą w kolorze białym przypominającą bitą śmietaną, kwiatkami z miękkiej masy, przypominającej cukrową, w kolorach niebieskim i różowym. Kula wykonana jest z kruchej masy. Istnieje możliwość oddzielenia kawałków o różnej wielkości, które łatwo (pod wpływem potarcia, ściśnięcia) ulegają sproszkowaniu. Produkt posiada delikatny, przyjemny zapach mleczka kokosowego.

Kula do kąpieli **FIZ-127 „Fiołek z lawendą”** to kosmetyk, który kształtem, wielkością i wyglądem przypomina ciastko - babeczkę o wysokości około 3 cm i średnicy podstawy około 3,5 cm. Produkt na wierzchu udekorowany jest masą w kolorze białym przypominającą bitą śmietaną i kwiatkiem z miękkiej masy przypominającej cukrową w kolorze fioletowym. Powierzchnia boczna produktu obtoczona została w kawałkach suszonego fiołka i lawendy. Kula wykonana jest z kruchej masy. Istnieje możliwość oddzielenia kawałków o różnej wielkości, które łatwo (pod wpływem potarcia, ściśnięcia) ulegają sproszkowaniu. Produkt posiada intensywny, przyjemny zapach.

Kula do kąpieli **FIZ-97 „YLANG”** to kosmetyk, który kształtem, wielkością i wyglądem przypomina kruche ciastko- babeczkę o wysokości około 3 cm i średnicy podstawy około 3,5 cm. Produkt jest w kolorze jasnoniebieskim, w górnej części udekorowany masą w kolorze białym przypominającą bitą śmietaną oraz elementami

w kształcie serca – przypominającymi masę cukrową (w kolorze różowym) oraz ciemną czekoladę. Kula wykonana jest z kruchej masy. Istnieje możliwość oddzielenia kawałków o różnej wielkości, które łatwo (pod wpływem potarcia, ściśnięcia) ulegają sproszkowaniu. Produkt posiada intensywny, przyjemny zapach.

Kula do kąpieli **FIZ-50 „Róża”** to kosmetyk w kształcie serca, który wielkością, kolorem i wyglądem przypomina ciastko – piernik w białej glazurze o wymiarach ok. 5 cm x 5 cm. Produkt na wierzchu udekorowany został kawałkami suszonych płatków róży. Kula wykonana jest z kruchej masy. Istnieje możliwość oddzielenia kawałków o różnej wielkości, które łatwo (pod wpływem potarcia, ściśnięcia) ulegają sproszkowaniu. Produkt posiada delikatny, przyjemny zapach róży.

Kula do kąpieli **FIZ-66 „Żurawina”** to kosmetyk, który kształtem, wielkością i wyglądem przypomina kruche ciastko - babeczkę o wysokości około 3 cm i średnicy podstawy około 3,5 cm. Produkt jest w kolorze jasno fioletowym, w górnej części udekorowany elementami w kształcie kulek (miękkich) w kolorze czerwonym – przypominającymi owoce żurawiny. Kula wykonana jest z kruchej masy. Istnieje możliwość oddzielenia kawałków o różnej wielkości, które łatwo (pod wpływem potarcia, ściśnięcia) ulegają sproszkowaniu. Produkt posiada intensywny, przyjemny i „słodkawy” zapach.

Kula do kąpieli **FIZ-134 „Róża i lilia”** to kosmetyk, kształtem, wielkością i wyglądem przypomina ciastko - babeczkę o wysokości około 5,5 cm i średnicy podstawy około 7 cm. Produkt jest w kolorze różowym, po bokach karbowany, na wierzchu udekorowany masą w kolorze białym przypominającą bitą śmietanę i motylkiem z miękkiej masy przypominającej cukrową w kolorze białym i brązowym. Kula wykonana jest z kruchej masy. Istnieje możliwość oddzielenia kawałków o różnej wielkości, które łatwo (pod wpływem potarcia, ściśnięcia) ulegają sproszkowaniu. Produkt posiada delikatny, przyjemny zapach truskawek.

Wszystkie wskazane 10 rodzajów kul do kąpieli sprzedawane są bez opakowań jednostkowych. Prezentowane są natomiast w opakowaniach zbiorczych, na których podano następujące informacje:

- Stara Mydlarnia[®],
- www.mydla.pl,
- Kule do kąpieli,
- Stwórz domowe spa, wrzucając do ciepłej kąpieli kremową kulę z dodatkiem kakaowca i masełka shea, dzięki którym woda stanie się jedwabiście miękka,

a Twoja skóra będzie głęboko nawilżona. Olejki eteryczne otoczą Twoje ciało przyjemnym relaksującym aromatem.

Ponadto, na opakowaniach zbiorczych produktów naklejono etykietę zawierającą oznaczenie produktu (odpowiednio: FIZ-84 Czekoladowe ciastko, FIZ-86 Pomarańcz & cynamon, FIZ-95 Lawenda & Rumianek, FIZ-96 „Świeża oliwka”, FIZ-123 „Kokos z granatem”, FIZ-127 „Fiołek z lawendą”, FIZ-97 YLANG, FIZ-50 Róża, FIZ-66 żurawina, FIZ-134 Rose & Lily „Róża i lilia”), datę oraz skład surowcowy.

Po dokonaniu zakupu przez klienta, kule pakowane są w foliowe torebki, zamykane samoprzylepnymi naklejkami z informacjami o treści: Stara Mydlarnia[®], Dystrybutor, 85-005 Białe Błota, ul. Barwinkowa 27, Tel. (052) 373 00 06-08, www.staramydlarnia.pl, e-mail: mydla@mydla.pl).

W toku kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do przedsiębiorców Sylwii Brzuski i Jacka Brzuski, wspólników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą STARA MYDLARNIA s.c. w Białych Błotach, znajdującym się w Bydgoszczy, przy ul. Batorego 1, inspektorzy reprezentujący Kujawsko – Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej poddali ocenie bezpieczeństwa przedmiotowe kule do kąpieli, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106, z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586) (dalej jako: „ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów”) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie dodatkowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i znakowania produktów, które stwarzają zagrożenie dla konsumentów przez to, że ich wygląd wskazuje na inne niż rzeczywiste przeznaczenie (Dz. U. Nr 71, poz. 644) (dalej jako: „rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r.”). Ocenę bezpieczeństwa produktów przeprowadzono poprzez dokonanie badań organoleptycznych.

W wyniku przeprowadzonych badań organoleptycznych, inspektorzy reprezentujący Kujawsko – Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej stwierdzili, że badane kule do kąpieli swoim wyglądem (tj. kształtem, kolorem, wielkością i posiadanyymi elementami dekoracyjnymi) przypominają środki spożywcze (ciastka) i przez to wskazują na inne niż rzeczywiste przeznaczenie, tzn. są „imitacjami”, które mogą być, szczególnie przez dzieci, uznane za środki spożywcze. Dodatkowo, inspektorzy Inspekcji Handlowej przeprowadzający badania organoleptyczne ww. kul do kąpieli uznali, że w przypadku niektórych z tych produktów (FIZ-84 Czekoladowe ciastko, FIZ-96 „Świeża oliwka”, FIZ-123 „Kokos z granatem”) na inne niż rzeczywiste przeznaczenie wskazuje również ich zapach

(np. czekolady, mleczka kokosowego, oliwki) lub nazewnictwo (np. „Czekoladowe ciastko”, „Kokos z granatem”, „Świeża oliwka”, „Pomarańcz & cynamon”, „Żurawina”). W konsekwencji, konsumenci – a w szczególności dzieci – mogą podjąć próbę konsumpcji kul do kąpiel, co może spowodować zagrożenie dla ich zdrowia, a nawet życia. Spożycie ww. produktów lub ich części (odgryzienia i połknięcia) stwarza ryzyko wystąpienia zagrożenia chemicznego. Spożycie kul do kąpiel zawierających w swoim składzie m. in. środek powierzchniowo czynny – *Sodium Lauryl Sulfate* może być przyczyną np.: podrażnienia układu pokarmowego, zatrucia, wystąpienia silnych reakcji alergicznych, czy poważnych zaburzeń ogólnoustrojowych. Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. produkty, które stwarzają zagrożenie dla konsumentów przez to, że ich wygląd wskazuje na inne niż rzeczywiste przeznaczenie, zwane „imitacjami”, nie mogą posiadać cech i właściwości wywołujących u konsumentów, zwłaszcza u dzieci, przeświadczenia, że są to środki spożywcze, jeżeli próba konsumpcji imitacji może powodować zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi.

Z uwagi na fakt, iż w aktach kontroli przekazanych przez Kujawsko – Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej znalazły się wyniki badań laboratoryjnych rzeczonych kul do kąpiel, przeprowadzone na zlecenie brytyjskiego wytwórcy ww. produktów przez Interlek Labtest UK Ltd. z siedzibą w Londynie, które potwierdzały zgodność kul z wymaganiami bezpieczeństwa określonymi w Dyrektywie Rady 87/357/EWG z dnia 25 czerwca 1987 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących produktów, których wygląd wskazuje na przeznaczenie inne niż rzeczywiste, zagrażających zdrowiu lub bezpieczeństwu konsumentów (dalej jako: „Dyrektywa 87/357/EWG”), a także wyniki badań dotyczące składu chemicznego produktów organ nadzoru postanowił skonsultować kwestię bezpieczeństwa kwestionowanych kul do kąpiel z pozostałymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej. W tym celu, za pośrednictwem elektronicznego formularza przypadku na Forum Szybkiego Zawiadomienia projektu PROSAFE, wspieranego przez Dyрекcję Generalną ds. Zdrowia i Ochrony Konsumentów Komisji Europejskiej - Dyрекcję ds. Konsumenckich, Prezes UOKiK zwrócił się z prośbą o wyrażenie opinii w przedmiocie oceny bezpieczeństwa 10 rodzajów kul do kąpiel przez pozostałe państwa członkowskie UE oraz inne państwa zrzeszone w projekcie PROSAFE. Opinie przekazane przez przedstawicieli Malty, Grecji oraz Holandii potwierdziły ocenę produktów dokonaną przez Inspekcję Handlową uznając, iż wskazane kule do kąpiel powinny zostać uznane za imitacje środków spożywczych.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie w tej sprawie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Mając powyższe na uwadze, stosownie do art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), pismem z dnia 29 kwietnia 2011 r., Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorców Sylwię Brzuskę i Jacka Brzuskę, współników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą STARA MYDLARNIA s.c. w Białych Błotach (strony postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa kul do kąpielii, wyznaczając im jednocześnie termin 14 dni na zapoznanie się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Pismem z dnia 16 maja 2011 r. strony postępowania oświadczyły, iż do czasu wyjaśnienia kwestii bezpieczeństwa kul do kąpielii będących przedmiotem niniejszego postępowania, w dniu 4 maja 2011 r. wstrzymały dystrybucję ww. produktów, a ponadto przekazały wnioskowane przez Prezesa UOKiK faktury zakupu kul do kąpielii objętych postępowaniem w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, a także przekazały listę ich dystrybutorów. Jednocześnie strony powołały się na dochowanie należytej staranności przed wprowadzeniem przedmiotowych kul do kąpielii na polski rynek oraz wskazały, iż do chwili obecnej nie odnotowały żadnej skargi konsumenckiej lub reklamacji, której przedmiotem byłyby kwestionowane produkty. Ponadto strony postępowania zakwestionowały ocenę bezpieczeństwa produktów będących przedmiotem postępowania poddając w wątpliwość materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie i uznały, iż wprowadzone przez nie na polski rynek kule do kąpielii są produktami bezpiecznymi. O powyższym, w opinii stron postępowania, świadczą pozytywne wyniki badań laboratoryjnych produktu, przeprowadzone przez Interlek Labtest UK Ltd z siedzibą w Londynie, które stwierdzają, iż ww. 10 rodzajów kul do kąpielii spełnia wymagania bezpieczeństwa przewidziane w Dyrektywie 87/357/EWG, a co za tym idzie, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. Strony postępowania podniosły, iż posiadając wyniki przedmiotowych badań laboratoryjnych, przeprowadzonych na zlecenie brytyjskiego wytwórcy produktów, przystąpiły do dystrybucji kul do kąpielii z uwagi na brak danych na temat możliwego niebezpieczeństwa dla konsumentów. Z uwagi na powyższe, strony postępowania stanęły na stanowisku, iż w okolicznościach niniejszej sprawy zachodzą przesłanki do uznania, iż produkty objęte postępowaniem spełniają wymagania przewidziane w art. 4 ustawy o ogólnym

bezpieczeństwie produktów. Strony postępowania podniosły ponadto, iż analizując notyfikacje produktów niebezpiecznych zamieszczone w Europejskim Systemie Szybkiej Wymiany Informacji o Produktach Niebezpiecznych – RAPEX nie stwierdziły produktów wytwarzanych przez przedsiębiorcę będącego wytwórcą kwestionowanych kul do kąpiel. W swoim piśmie strony postępowania poddały także w wątpliwość znajdujące się w aktach niniejszego postępowania administracyjnego opinie trzech państw członkowskich UE (Malty, Grecji i Holandii) na temat bezpieczeństwa kul objętych postępowaniem. Strony postępowania wskazały, iż ww. dokumenty zostały sporządzone w języku angielskim, a w aktach sprawy brak jest tłumaczeń sporządzonych przez tłumacza przysięgłego. Ponadto, strony postępowania uznały, iż ww. opinie państw członkowskich nie posiadają waloru dokumentów urzędowych, a ponadto stwierdziły, iż w chwili obecnej na terenie Malty i Grecji dostępne są produkty wytwarzane przez brytyjskiego przedsiębiorcę, będącego wytwórcą kwestionowanych 10 rodzajów kul do kąpiel (na dowód powyższego twierdzenia przekazano wydruki ze stron internetowych z Grecji i Malty przedstawiające ofertę tego przedsiębiorcy). Strony postępowania podniosły, że odpowiedź na pytanie Prezesa UOKiK przekazały jedynie trzy państwa, a także wskazały, iż brak jej danych na temat wiedzy i kompetencji osób odpowiadających na ww. zapytanie. Jednocześnie, strony postępowania zwróciły uwagę, iż przekazane przez nie wyniki badań laboratoryjnych produktów stwierdzające bezpieczeństwo ww. produktów wskazują również, iż pomimo podobieństwa do żywności, z uwagi na smak tych produktów, występuje małe prawdopodobieństwo, aby kule stanowiły zagrożenie natury fizycznej po włożeniu do ust. Mając powyższe na uwadze, strony postępowania stwierdziły, iż w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do uznania, iż 10 rodzajów kul do kąpiel objętych postępowaniem w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, są produktami zgodnymi z art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, a co za tym idzie, postępowanie powinno zostać umorzone z uwagi na ich bezpieczeństwo.

Pismem z dnia 30 czerwca 2011 r. Prezes UOKiK poinformował strony postępowania, iż do akt sprawy dołączone zostało poświadczane przez tłumacza przysięgłego tłumaczenie na język polski dokumentów dotyczących wystąpienia polskiego organu nadzoru do pozostałych państw członkowskich Unii Europejskiej o wyrażenie opinii w kwestii bezpieczeństwa przedmiotowych 10 rodzajów kul do kąpiel. Jednocześnie, Prezes UOKiK poinformował strony postępowania, iż podtrzymuje swoje stanowisko w przedmiocie niespełnienia wymagań bezpieczeństwa przez produkty objęte niniejszym postępowaniem, zaprezentowane w piśmie z dnia 29 kwietnia 2011 r. informującym o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa tych produktów i ponownie

poinformował strony postępowania o uprawnieniach przysługujących im na podstawie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

Pismem z dnia 11 lipca 2011 r. strony postępowania zwróciły się z prośbą o przekazanie przez Prezesa UOKiK kopii tłumaczeń przysięgłych rzeczonych dokumentów.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 18 lipca 2011 r. Prezes UOKiK poinformował strony postępowania o wysokości opłaty skarbowej należnej za wnioskowane przez nie kopie dokumentów na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.) oraz wskazał, iż wnioskowane dokumenty zostaną przesłane po uiszczeniu należnej opłaty.

Pismem z dnia 21 lipca 2011 r. strony postępowania przekazały Prezesowi UOKiK dowód uiszczenia stosownej opłaty skarbowej.

W związku z powyższym, w tym samym dniu, Prezes UOKiK przekazał stronom postępowania wnioskowane przez nie dokumenty.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorcy Sylwia Brzuska i Jacek Brzuska, wspólnicy spółki cywilnej, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą STARA MYDLARNIA s.c. w Białych Błotach wprowadzili 10 rodzajów kul do kąpiei objętych zakresem niniejszego postępowania na polski rynek i są dystrybutorem w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym za dystrybutora uznaje się przedsiębiorcę uczestniczącego w dowolnym etapie procesu dostarczania lub udostępniania produktu, którego działalność nie wpływa na właściwości produktu związane z jego bezpieczeństwem. W toku niniejszego postępowania strony przekazały Prezesowi UOKiK faktury zakupu przedmiotowych kul do kąpiei od dostawcy wewnątrzunijnego – tj. brytyjskiego wytwórcy ww. produktów. Ponadto, strony postępowania prezentując kwestionowane kule do kąpiei nabywcom określają się jako ich dystrybutor (na etykiecie dołączonej do pod określeniem dystrybutora widnieje nazwa, pod jaką przedsiębiorcy będący stronami niniejszego postępowania prowadzą działalność gospodarczą oraz adres, pod jakim działalność ta jest prowadzona).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i

konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie jest produktem bezpiecznym.

Badania organoleptyczne produktów, przeprowadzone przez inspektorów reprezentujących Kujawsko – Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej wykazały, że badane kule do kąpielii swoim wyglądem (tj. kształtem, kolorem, wielkością i posiadanyimi elementami dekoracyjnymi) przypominają środki spożywcze (ciastka) i przez to wskazują na inne niż rzeczywiste przeznaczenie, tzn. są „imitacjami”, które mogą być, szczególnie przez dzieci, uznane za środki spożywcze. Dodatkowo, inspektorzy Inspekcji Handlowej przeprowadzający badania organoleptyczne ww. kul do kąpielii uznali, że w przypadku niektórych z tych produktów na inne niż rzeczywiste przeznaczenie wskazuje również ich zapach lub nazewnictwo. Powyższe cechy ww. produktów powodują, iż 10 rodzajów kul do kąpielii spełnia przesłanki do uznania ich za imitacje środków spożywczych stosownie do § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. Natomiast, zgodnie z § 1 ust. 1 ww. rozporządzenia, imitacje nie mogą posiadać cech i właściwości wywołujących u konsumentów, zwłaszcza u dzieci, przeświadczenia, że są to środki spożywcze, jeżeli próba konsumpcji imitacji może powodować zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi.

W toku niniejszego postępowania przedsiębiorcy będący jego stronami poddali w wątpliwość prawidłowość oceny bezpieczeństwa kwestionowanych kul do kąpielii podnosząc, iż przekazane przez nich w toku kontroli Inspekcji Handlowej, a następnie również niniejszego postępowania administracyjnego dowody, w szczególności wyniki badań laboratoryjnych produktów, potwierdzają ich bezpieczeństwo.

Prezes UOKiK nie zgodził się ze stanowiskiem prezentowanym przez strony postępowania i przychylił się do oceny bezpieczeństwa produktów dokonanej przez inspektorów reprezentujących Kujawsko – Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. Powyższe stanowisko organu nadzoru jest konsekwencją uznania, iż zarówno gorzki i drażniący smak, jak również fakt, iż do niektórych z kwestionowanych kul do kąpielii dołączone są prawdziwe artykuły spożywcze (w postaci lasek cynamonu, kawałków kokosa, czy cynamonowej skórki) nie pozbawia ww. produktów charakteru imitacji środków spożywczych. Na powyższe okoliczności – jako świadczące o bezpieczeństwie ww. produktów – wskazują natomiast wyniki badań, dokonane na zlecenie brytyjskiego wytwórcy

i przedłożone przez strony niniejszego postępowania. Laboratorium dokonujące przedmiotowych badań uznało, iż dołączone do niektórych kul elementy dekoracyjne będące prawdziwymi środkami spożywczymi, wyłączają je spod zakresu regulacji dotyczących produktów, które takimi środkami rzeczywiście nie są, lecz jedynie posiadają cechy wskazujące na inne niż rzeczywiste przeznaczenie. Zdaniem Prezesa UOKiK, powyżej zaprezentowane stanowisko jest błędne. W opinii organu nadzoru bowiem, w okolicznościach niniejszej sprawy, za produkt powinny być uznane przedmiotowe kule do kąpeli jako integralna całość, a nie dołączone jedynie do nich, „jadalne” elementy dekoracyjne. Co więcej, zdaniem Prezesa UOKiK, dołączenie ww. elementów potęguje zagrożenie stwarzane przez ww. produkty, powodując, iż kule do kąpeli stają się jeszcze bardziej podobne do prawdziwych ciastek, czy babeczek, a tym samym bardziej atrakcyjne dla małych dzieci i osób starszych lub niepełnosprawnych. W opinii organu nadzoru, również gorzki smak kul do kąpeli nie powstrzyma tych konsumentów przed próbą konsumpcji produktów. Trudno bowiem uznać za prawidłowe stanowisko, iż jedynie produkty o smaku zbliżonym do żywności mogą być uznane za imitacje środków spożywczych. Powyższe praktycznie wykluczałoby wszelkie kosmetyki spod możliwości sklasyfikowania ich jako niebezpiecznych imitacji środków spożywczych. Tymczasem dotychczasowe doświadczenia wskazują, iż problem imitacji dotyczy w dużej mierze tej kategorii produktów (np. balsamy do ciała, czy żele pod prysznic swym wyglądem przypominające jogurty do picia). Potwierdzeniem powyższego poglądu stanowią też liczne notyfikacje państw członkowskich Unii Europejskiej, dokonywane za pomocą systemu RAPEX (np. nr 60318/07 pochodząca z Cypru i dotycząca musujących produktów do kąpeli o podobnych właściwościach do tych, które posiadają produkty będące przedmiotem niniejszego postępowania, imitujących cukierki, ciastka oraz napoje, nr 101896/10 pochodząca z Irlandii i dotycząca mydeł imitujących kawałki tortu, nr 141455/10 pochodząca z Łotwy i dotycząca świec przypominających czekoladki w bombonierce, nr 120125/07 pochodząca ze Słowenii i dotycząca balsamów do ciała imitujących jogurty, nr 131200/10 pochodząca z Holandii i dotycząca żeli pod prysznic przypominających szampana w butelkach, nr 81288/10 pochodząca z Cypru i dotycząca pieniających się kul do kąpeli o podobnych właściwościach).

Ponadto, warto zwrócić uwagę, iż wyniki badań składu chemicznego produktów, przekazane przez stronę postępowania w toku kontroli Inspekcji Handlowej, wskazują na bezpieczeństwo ww. kul do kąpeli, jedynie w przypadku prawidłowego i zgodnego z przeznaczeniem ich użycia. Natomiast istotą zagrożenia stwarzanego przez imitacje środków

spożywczych jest fakt, iż omyłkowo mogą one zostać potraktowane jako żywność i użyte niezgodnie z ich rzeczywistym przeznaczeniem.

Na ocenę bezpieczeństwa produktów będących przedmiotem postępowania nie mogły także, w ocenie Prezesa UOKiK, wpłynąć próby dyskredytacji opinii trzech państw członkowskich Unii Europejskiej przekazanych w toku czynności wyjaśniających podjętych przez organ nadzoru. Opinie wydawane przez państwa uczestniczące w projekcie PROSAFE w ramach współpracy międzynarodowej nie są opiniami ekspertów przesądzającymi o bezpieczeństwie produktów. Stanowią one natomiast instrument wymiany informacji i doświadczeń między państwami w ramach wspólnotowego rynku wewnętrznego, a ich celem jest ujednoclenie stanowisk poszczególnych państwowych organów nadzoru rynku, tak aby wszyscy konsumenci z Unii Europejskiej mieli zapewniony taki sam poziom ochrony przed produktami zagrażającymi ich życiu lub zdrowiu. Należy wszakże mieć na uwadze, iż suwerenną decyzję odnośnie oceny bezpieczeństwa konkretnego produktu znajdującego się na rynku krajowym któregoś z państw Unii Europejskiej może podjąć jedynie organ nadzoru rynku działający w tym państwie. Ponadto, okoliczność, że przedmiotowe kule do kąpielii do chwili obecnej nie zostały notyfikowane jako produkty niespełniające wymagań bezpieczeństwa przez inne państwo członkowskie, nie przesądza o bezpieczeństwie tych produktów. Notyfikacji produktu do systemu RAPEX zawsze dokonuje w pierwszej kolejności jedno z państw, które na skutek uprzedniej kontroli spełniania wymogów bezpieczeństwa, stwierdza, iż dany produkt nie może być uznany za produkt bezpieczny. Konsekwencją powyższego jest również uznanie, iż okoliczność braku występowania w systemie RAPEX innych produktów wytworzonych przez przedsiębiorcę będącego wytwórcą kwestionowanych 10 rodzajów kul do kąpielii pozostaje bez znaczenia na ocenę bezpieczeństwa tych produktów.

Odnosząc się natomiast do przekazanych przez strony postępowania dowodów przedstawiających aktualną ofertę wytwórcy kul do kąpielii dostępną na Malcie oraz w Grecji, stwierdzić należy, iż przekazane przez stronę wydruki komputerowe nie przedstawiają produktów będących przedmiotem niniejszego postępowania.

Z uwagi na fakt, iż strony postępowania nie podjęły współpracy z organem nadzoru mającej na celu usunięcie przyczyn zagrożeń stwarzanych przez kwestionowane produkty – deklarując jedynie, iż wstrzymały sprzedaż kwestionowanych kul do kąpielii do czasu zakończenia niniejszego postępowania – Prezes UOKiK był zobligowany podjąć środki przewidziane w art. 24 ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Biorąc pod uwagę zagrożenia stwarzane przez kule do kąpielii, w okolicznościach niniejszej sprawy Prezes UOKiK uznał natomiast za uzasadnione nałożenie na strony postępowania obowiązku w postaci zakazu wprowadzania tych produktów na rynek oraz podjęcia czynności niezbędnych do zapewnienia przestrzegania tego zakazu. Czynnościami takimi, zdaniem Prezesa UOKiK, powinny być takie działania podjęte w stosunku posiadanych przez strony postępowania egzemplarzy kul do kąpielii, które uniemożliwiałyby zarówno ich wprowadzenie na rynek jak też udostępnione konsumentom nieodpłatnie (np. rozdane znajomym, członkom rodziny, itd.). Za dowody podjęcia powyższych czynności należałoby zatem w szczególności potraktować faktury korygujące poświadczające zwrot posiadanych egzemplarzy produktów do ich dostawcy lub dokumenty potwierdzające ich zniszczenie (np. w postaci protokołów zniszczenia czy też karty przekazania odpadu). Strony postępowania mogą również przedstawić inne niż wymienione w zdaniu poprzednim dowody pod warunkiem, że zostaną one uznane za adekwatne i wystarczające przez organ nadzoru.

Jednocześnie, w stosunku do egzemplarzy kul do kąpielii wprowadzonych na polski rynek, Prezes UOKiK uznał, iż celowe jest ostrzeżenie konsumentów o zagrożeniach stwarzanych przez te produkty w trzech dziennikach (gazetach) o zasięgu ogólnopolskim. Kopie ogłoszeń należy przekazać Prezesowi UOKiK. Na powyższe stanowisko organu nadzoru wpływ miał także fakt, iż wobec niemożności nałożenia na dystrybutora produktów obowiązku polegającego na natychmiastowym wycofaniu produktów z rynku, ostrzeżenie konsumentów o zagrożeniach stwarzanych przez 10 rodzajów kul do kąpielii jest jedynym realnym środkiem faktycznego dotarcia do odbiorców tych produktów.

Zastosowane przez Prezesa UOKiK środki określone w art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. c ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów są adekwatne do zagrożenia stwarzanego przez kule do kąpielii będące przedmiotem postępowania.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja, zgodnie z art. 25 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, stanowi podstawę wpisu do prowadzonego przez Prezesa UOKiK rejestru produktów niebezpiecznych. Zgodnie z § 4 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestru produktów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 87, poz. 814), w przypadku decyzji, której nie nadano rygoru natychmiastowej

wykonalności, Prezes UOKiK dokonuje wpisu do rejestru z urzędu po upływie terminu, od kiedy decyzja stała się ostateczna.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 oraz art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów od niniejszej decyzji stronom nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymuje:

pełnomocnik przedsiębiorców Sylwii Brzuski i Jacka Brzuski, wspólników spółki cywilnej, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą STARA MYDLARNIA s.c. w Białych Błotach